

Ochlazení českého trhu práce se zatím nekoná^{1,2}

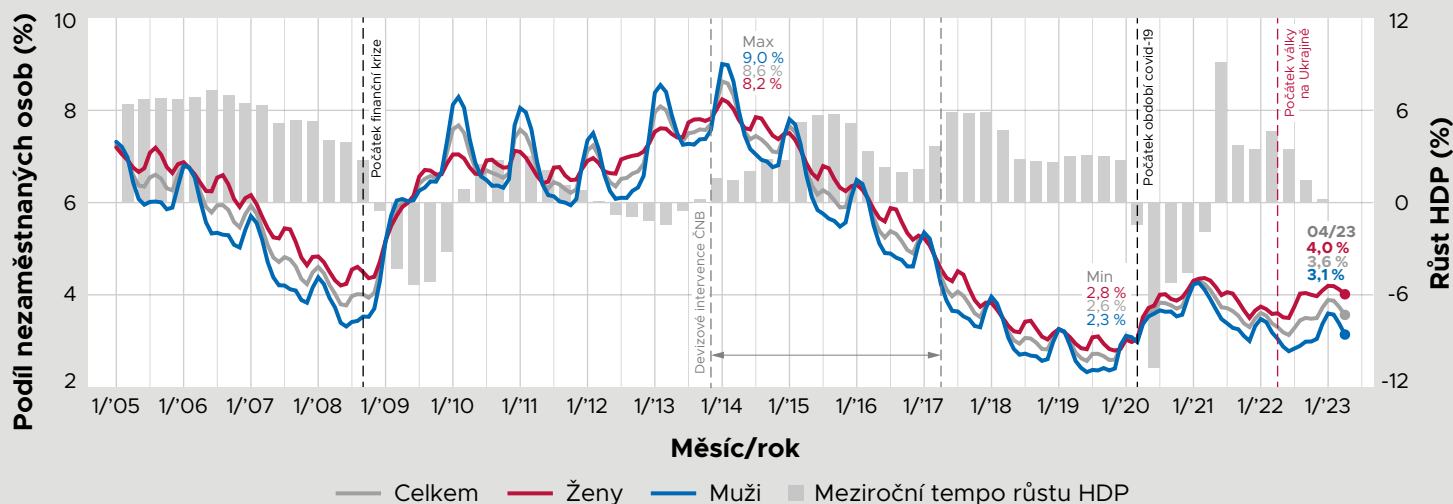
Blesková analýza vývoje registrované nezaměstnanosti

Jakub Grossmann a Daniel Münich



Graf 1: Podíly nezaměstnaných*

(dlouhodobý vývoj 2005–2023)



* V případě nezaměstnanosti registrované úřady práce ministerstvo práce neuvádí klasickou míru nezaměstnanosti, ale tzv. podíl nezaměstnaných, jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

Shrnutí

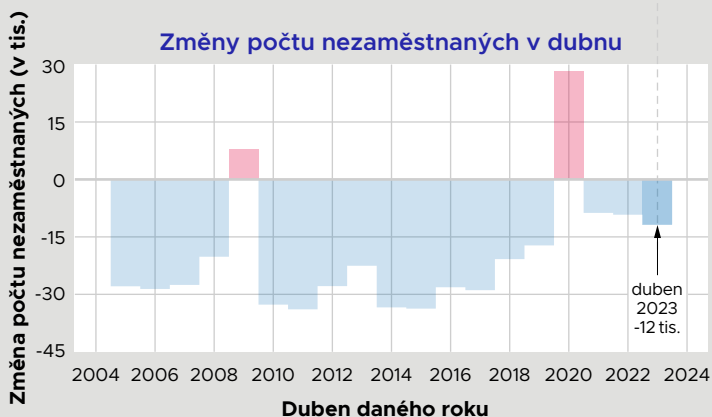
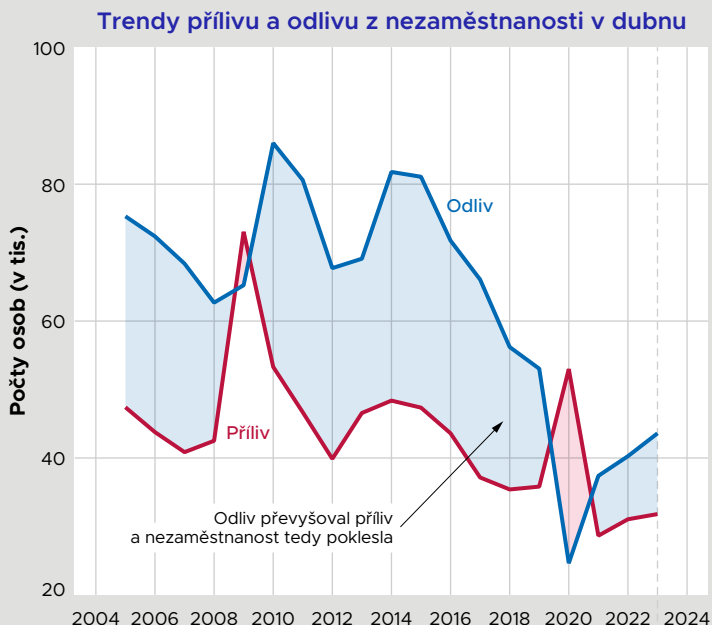
- Dopady krize covid-19 na registrovanou nezaměstnanost již téměř odezněly. Odhlédnuto od každoročních sezónních efektů registrovaná míra nezaměstnanosti v dubnu '23 mírně poklesla. Česká míra nezaměstnanosti tak zůstává nejnižší v celé EU27. Rozdíly v míře nezaměstnanosti žen a mužů se v posledním roce znatelně zvýšily a zůstávají stabilní. Profesní, vzdělanostní a věkové rozdíly přetrvávají. Předpokládané ochlazení trhu práce z důvodu horšího hospodářské vývoje se zatím nekoná.
- Podíl nezaměstnaných na úřadech práce v populaci 15–64 let na konci dubna '23 (3,6 %) byl oproti před-covidovému dubnu '19 vyšší o 0,8 procentního bodu (p. b.): u mužů o 0,6 p. b., u žen o 1,1 p. b. (**Grafy 1 a 3**).
- Úřady práce v dubnu zaznamenaly více odchodů než příchozích do nezaměstnanosti. V dubnech minulých let jde o typický jev (**Graf 2**).
- Nejvyšší meziroční tempo růstu počtu nezaměstnaných vykazovaly profese *Specialisté* a *Obsluha strojů*, zejména ženy (**Graf 5**).
- Nejvyšší profesní míru nezaměstnanosti dlouhodobě vykazují *Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci* s odstupem následování *Úředníky* a *Pracovníky ve službách a prodeji*. Naopak nejlépe si nadále vedou *Řídící pracovníci* a *Specialisté* (**Graf 6**).
- Vyšší míry nezaměstnanosti vykazují nejmladší a nejstarší věkové skupiny, zejména ženy. Meziroční růst byl napříč věkovými skupinami stabilní (**Graf 7**).
- Výraznější meziroční tempo růstu počtu nezaměstnaných zaznamenali lidé se středním vzděláním bez maturity (**Graf 8**).
- Muži opouštěli úřady práce během února až dubna rychleji než ženy, obě skupiny však rychleji než ve stejném období před třemi lety (**Graf 9**). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných na populaci 15–64 let je vyšší u žen a v čase roste, byť v předchozích měsících stagnoval (**Graf 4**).
- Česko nadále vykazuje nejnižší míru i meziroční tempo růstu obecné nezaměstnanosti v rámci všech zemí EU27 (**Graf 10**). Jako jedna z mála zemí vykazuje pokles.
- Kraje s nejvyššími podíly nezaměstnaných jsou již tradičně Ústecký a Moravskoslezský. Nejvyšší tempo růstu počtu nezaměstnaných od nástupu covid-19 zaznamenaly kraje Ústecký (+1,2 p. b.), Karlovarský (+1,2 p. b.) a Praha (+1,1 p. b.) (**Graf 11**).

¹ Přehled zachycuje vývoj nezaměstnanosti registrované úřady práce v České republice. Údaje o stavech odpovídají poslednímu dni daného měsíce, údaje o tocích odpovídají období daného měsíce. Zdroj dat: Úřad práce a MPSV <https://www.mpsv.cz/statistiky>, výpočty a grafy vytvořeny autory.

² Tato analýza byla podpořena projektem NPO „Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemoci a systémových rizik“ „LX22NPO5101“. Šíření a sdílení výsledků analýzy bylo podpořeno v rámci programu Strategie AV21.

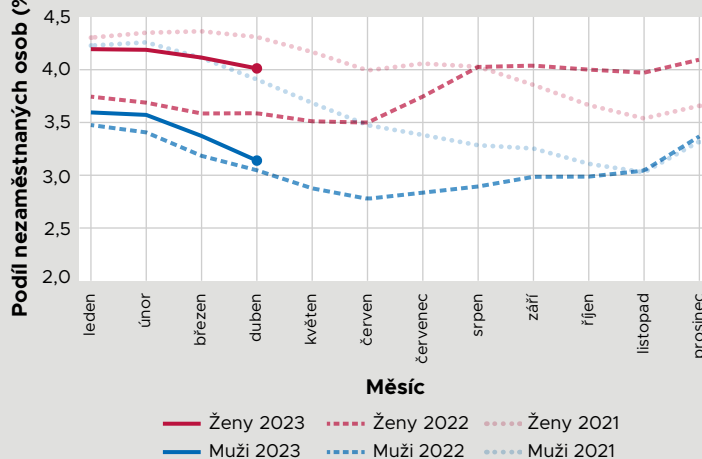
Graf 2: Trendy přílivu a odlivu do a z nezaměstnanosti v dubnech let 2005–2023

(počty nově hlášených do evidence úřadů práce, srovnání se situací v dubnu v předešlých letech)



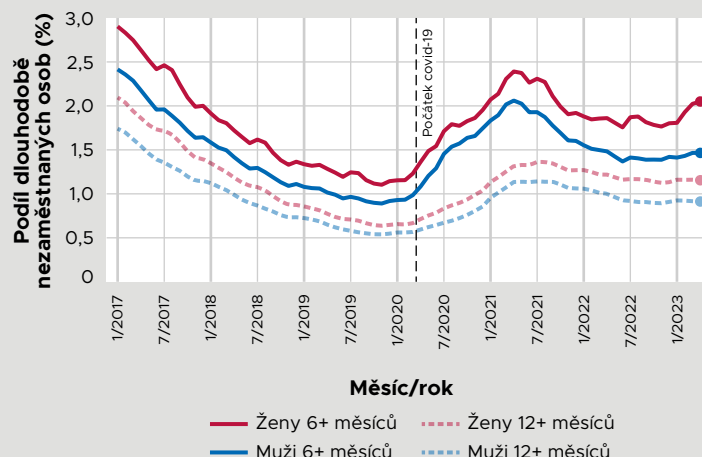
Graf 3: Podíly nezaměstnaných

(podíl nezaměstnaných na populaci 15–64, srovnání se situací na konci stejných měsíců předešlých roků)



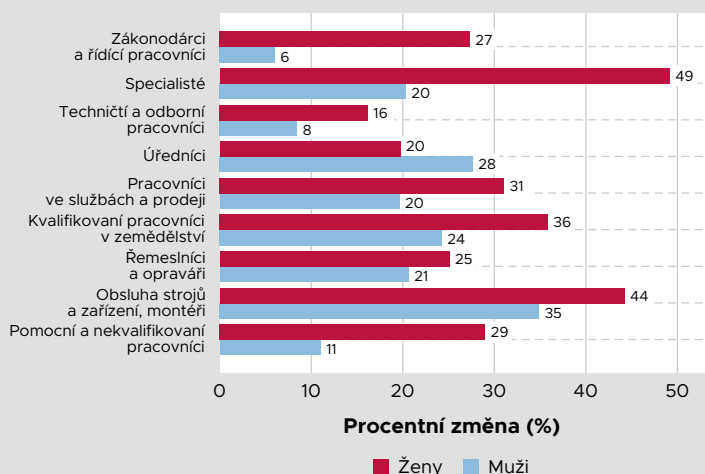
Graf 4: Podíl dlouhodobě nezaměstnaných

(podíl osob nezaměstnaných déle než 6 a 12 měsíců na celkové populaci 15–64)



Graf 5: Růst počtu nezaměstnaných podle povolání a pohlaví

(procentní růst mezi dubnem 2019 a 2023; CZ-ISCO klasifikace)



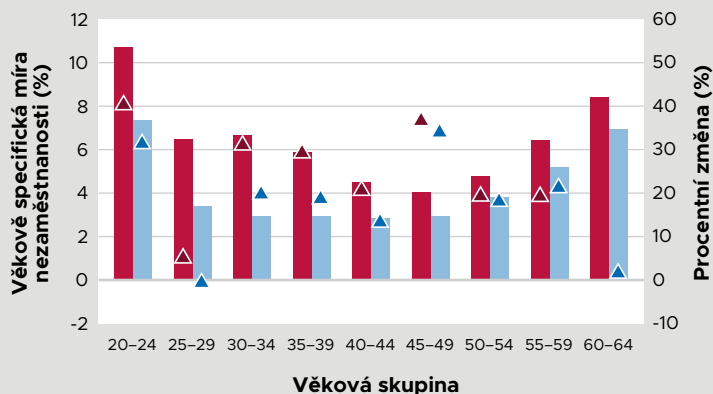
Graf 6: Nezaměstnanost podle profesí

(aktuální profesní míra nezaměstnanosti v dubnu '23)*



Graf 7: Nezaměstnanost a růst počtu nezaměstnaných podle věku a pohlaví

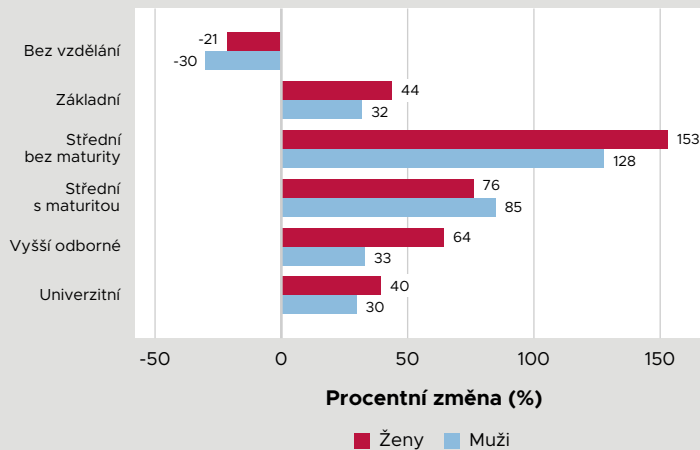
(procentní růst mezi dubnem 2019 a 2023, míra nezaměstnanosti v dubnu '23)*



Věkově specifická míra nezaměstnanosti: ■ Ženy ■ Muži
Růst počtu nezaměstnaných duben '19-'23: ▲ Ženy ▲ Muži

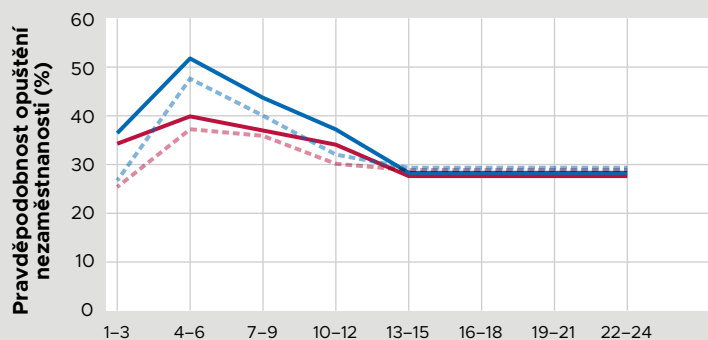
Graf 8: Růst počtu nezaměstnaných podle vzdělání a pohlaví

(procentní růst mezi dubnem 2019 a 2023)



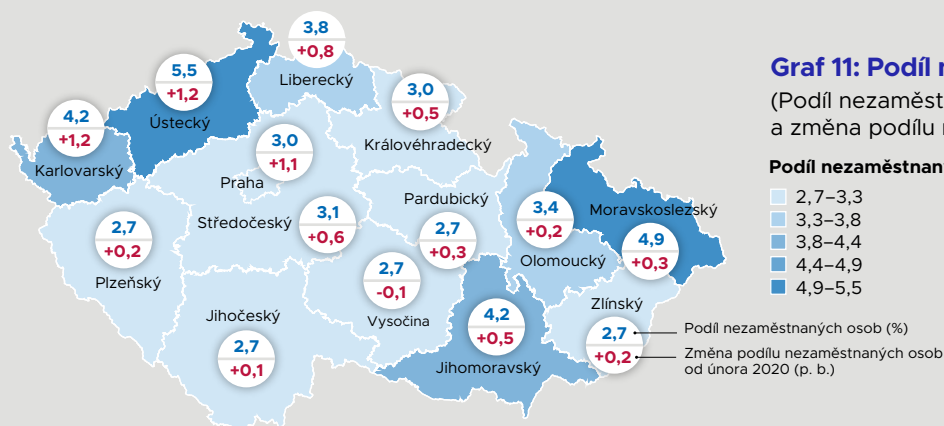
Graf 9: Pravděpodobnost odchodu z nezaměstnanosti

(podmíněná pravděpodobnost opuštění nezaměstnanosti během února až dubna)**



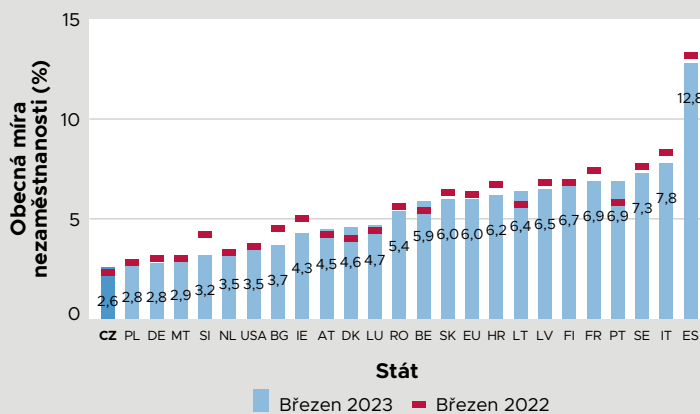
Délka předchozí nezaměstnanosti (v měsících)

— Ženy – 3 poslední měsíce - - - - Ženy – 3 měsíce před 3 roky
— Muži – 3 poslední měsíce - - - - Muži – 3 měsíce před 3 roky



Graf 10: Obecná míra nezaměstnanosti vybraných států

(obecná míra nezaměstnanosti v březnu 2022 a 2023, sezónně očištěná data)



Zdroj: Eurostat, www.ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained, z národních šetření LFS.

Graf 11: Podíl nezaměstnaných osob v krajích

(Podíl nezaměstnaných osob v krajích k dubnu 2023 a změna podílu nezaměstnaných od února 2020)

Podíl nezaměstnaných osob v krajích:

- 2,7–3,3
- 3,3–3,8
- 3,8–4,4
- 4,4–4,9
- 4,9–5,5

* Zdroj: Počty nezaměstnaných z údajů úřadů práce. Počty zaměstnaných z údajů ČSÚ za 4. čtvrtletí roku 2022 VŠPS.

Poznámka: Věkově specifické míry nezaměstnanosti jsou spočteny jako U / (U + E), kde U je počet nezaměstnaných věkové skupiny registrovaných úřady práce a E je zaměstnanost věkové skupiny dle ČSÚ.

** Poznámka: Doby trvání předchozí nezaměstnanosti uvedené na ose X odpovídají stavům na konci ledna. Podmíněné pravděpodobnosti na ose Y potom odpovídají vývoji v období únor–duben. Pravděpodobnosti v období 13.–24. měsíce trvání nezaměstnanosti jsou pouze odhadnuty.